

Styreleder må betale 9 mill. for UAKTSOMHET

Det norske rettsapparatet kan være i ferd med å stille strengere krav til aktsomhet for styreledere i norske selskaper. Det kan flere og flere styrer få erfare dersom finanskrisen gir seg utslag i flere konkurser.

AV DAG HÅKON HELLEVIK
dhh@ukeavisen.no

Det tror advokat og partner Erlend Balsvik i Føyen Advokatfirma. I juss-spalten på side 37 i ukens avis trekker advokatene fram en dom fra lagmannsretten fra april i år. Her ble tidligere styreleder Henning Boy Bull i European Insurance Agency (EIA) dømt til å betale ni millioner kroner i erstatning for brudd på styreansvaret i forbindelse med en konkurs. Utgangspunktet var forhold som daglig leder hadde gjort seg skyldig i og tidligere hadde blitt dømt for, men som både tingretten og lagmannsretten mente styrelederen burde gjort mer for å avdekke og avverge.

Fulgte ikke med

Daglig leder i EIA ble i 2007 dømt for å ha svindlet bedriften for nær 20 millioner kroner. I tillegg kom det fram at selskapet hadde solgt forsikringer som det ikke var dekning for. Det hadde skjedd ved at man hadde tegnet poliser som ikke var tilstrekkelig sikret i bakenforliggende reforsikringsavtaler. Flere av selskapets kunder hadde kommet ut i problemer på grunn av dette. Blant annet måtte Ofotbanen innstille en periode på grunn av uklarhet om forsikringsdekningen. Kravene mot konkursboet beløp seg til omtrent 80 millioner kroner.

Da saken mot styrelederen

kom opp, mente både tingretten og senere lagmannsretten at styret hadde gjort for lite for å følge med på hva daglig leder hadde drevet med. Tingretten dømte ham til å betale erstatning, noe lagmannsretten stadfestet. Den siste instansen anførte blant annet som krittikkverdige at det i liten grad var avholdt styremøter og ført skriftlige referater av behandlingen av de sakene som hørte inn under styrets forvaltningsansvar.

Etter aksjeloven har styret plikt til å holde seg orientert om selskapets økonomiske stilling, og til å påse at virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Styrelederen fremholdt at han hadde vært i fortløpende muntlig dialog med daglig leder, og at han på den måten hadde fått rapporter som han ikke fant grunn til å tvile på. Lagmannsretten på sin side slo fast at styret «ikke uten videre kan slå seg til ro med det som mottas gjennom rapporter m.v. fra daglig leder, men vil etter forholdene ha et selvstendig ansvar for å holde

seg informert». Daglig leder var i dette tilfellet også både styremedlem og dominerende aksjonær, og det var derfor et særlig behov for at styret både formelt og reelt fungerte som fastsatt i aksjeloven, mente retten.

Kontroll som ikke er vanlig

– Dommen kan synes streng i den forstand at den krever en grad av kontroll som etter vår erfaring ikke er vanlig i styrene i norske selskaper, mener Balsvik.

– Det normale er at styret, ved siden av strategi og overordnede spørsmål, vurderer driften ut fra rapporter som legges fram av selskapets ledelse og revisor. Denne dommen forutsetter imidlertid at styret går mye lenger. Styreleder burde etter rettens mening

ha gått inn i underliggende dokumenter, som de enkelte kontraktene selskapet hadde inngått, og gjort egne kalkyler. Det er arbeid som jeg oppfatter ligger nærmere en due diligence enn et tradisjonelt styreansvar, sier advokaten.

Tingretten mente styreleder hadde opptrådt «grovt uakt-

«Dommen kan synes streng i den forstand at den krever en grad av kontroll som etter vår erfaring ikke er vanlig i styrene i norske selskaper.»

Advokat Erlend Balsvik i Føyen Advokatfirma advarer sine kunder om at domstolene er i ferd med å bli mer nådeløse overfor styreledere som ikke er aktsomme nok.

somt», noe som er en svært sterk karakteristikk. I lagmannsretten var begrepet «grovt» borte, men det forhindret ikke at anken av tingrettens avgjørelse ble avvist. Erstatningsbeløpet på ni millioner kroner skal være den høyeste erstatningssummen for styreansvar i norsk rett noen gang. I tillegg måtte styrelederen ut med flere hundre tusen kroner i saksomkostninger.

– Dommen viser til at det i en periode hadde gått mer enn ett og et halvt år uten at det var holdt styremøter. Er dette også vanlig i et selskap som tross alt omsatte for mer enn 60 millioner kroner i sitt siste hele driftsår?

– Det er i alle fall såpass uvanlig at virker som om domstolen har brukt det mot styreleder at vedkommende fremsto som passiv, sier Balsvik.

En hardere linje

– Det er grunn til å anta at retten kunne ha gitt ham en mildere behandling hvis han hadde kunnet dokumentere at styret hadde vært mer aktivt. Kanskje hadde et

mer aktivt styre heller ikke klart å avdekke hva daglig leder faktisk drev på med, men det kunne ført til at retten hadde vurdert styrelederen som mer aktsom.

Og aktsom må man sørge for å være når man lar seg velge inn i et styre i en bedrift, fremhever advokaten.

– Vi må regne med at det kommer flere konkurser i kjølvannet av finanskrisen, og vi ser at konkursboene rundt omkring er mer aggressive enn før når det gjelder å vurdere styrenes rolle. Vi ser flere tegn på at også domstolene er i ferd med å legge seg på en hardere linje, og det informerer vi nå våre klienter om. Denne dommen er et eksempel på at norsk rettspraksis kan være nokså nådeløs dersom retten mener at en styreleder har sovet i timen. I dette konkrete tilfellet mener styreleder at han var aktsom gjennom sin jevnlig muntlige dialog med daglig leder, men slikt er vanskelig å dokumentere i ettertid. Det har da også retten, i to instanser, gitt veldig tydelig beskjed om, sier Erlend Balsvik.

”Dog se, til slikt behøver vi en kraftig leder, med mot og innsikt nok... men, akk, hvor finnes han? (Henrik Ibsen)

Spørsmålet kan besvares av vårt search-team. Som regel i løpet av to måneder fra vi tar på oss oppdraget. Den lange erfaring og nettverket, i kombinasjon med en systematisk tilnærming og ubøyelig vilje til å levere det som er lovet. En nysgjerrighet på talentene – og de velprøvde og grundigste metoder i alle vurderinger. En uslåelig resept, som gir et godt svar.

www.hoplans.no

Telefon 21 54 33 00

